

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

1. Статут и предмет на дейност

„Градус“ АД гр. Стара Загора е учредено на 28 ноември 2017г.

Адрес на управление: гр. Стара Загора, кв. „Индустриален“, Птицекланица „Градус“

Булстад: 204882907

„Градус“ АД е публично дружество, регистрирано на 30 юли 2018г. от комисията за финансов надзор.

Акциите на дружеството се търгуват на Българска фондова борса

Капиталът на дружеството се състои от 243 608 710 (двеста четиридесет и три милиона шестстотин и осем хиляди седемстотин и десет) непривилегирована поименни акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев всяка.

Предметът на дейност на дружеството е: Инвестиции в дялове и акции на дружества, придобиване и управление на участия в български и чуждестранни дружества; извършване на дейност като холдингово дружество; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружества, в които дружеството участва; финансиране на дружества, в които дружеството участва, както и всякаква друга дейност, незабранена от закона, при условие, че ако се изисква разрешение или лиценз, или регистрация за извършване на някоя дейност, тази дейност се осъществява след получаване на такова разрешение или лиценз, съответно след извършване на такава регистрация.

Собственост и управление

Акционери на Дружеството към 31.03.2019г. са:

- Лука Ангелов Ангелов - 40,72% от капитала
- Иван Ангелов Ангелов - 40,72% от капитала
- Юридически лица – 15,69% от капитала
- Индивидуални акционери – 2,87% от капитала

Органи на управление на Дружеството

- Общо събрание на акционерите
- Съвет на директорите

Съветът на директорите:

Към 31.03.2019, съветът на директорите се състои от трима (3) членове в състав:

Лука Ангелов Ангелов – Председател на Съвета на директорите на „Градус“ АД

Иван Ангелов Ангелов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Градус“ АД

Георги Александров Бабев - Член на Съвета на директорите на „Градус“ АД

Към 31.03.2019 г. списъчният брой на персонала в дружеството е 2 .

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

2. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Настоящият индивидуален финансов отчет е изгoten при спазване принципа на действащото предприятие и историческа цена.

Този междинен финансов отчет е индивидуален финансов отчет на „Градус“ АД за първо тримесечие на 2019г..

Дружеството ще изготви междинен консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО до 30 Май 2019г.

Функционална валута и валута на представяне

Съгласно изискванията на българското законодателство, Дружеството води счетоводство и изготвя финансови отчети в националната парична единица на Република България - български лев, който от 1 януари 1999 е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Настоящият междинен финансов отчет е изгoten в хиляди лева (хил. лв.), освен ако нещо друго изрично не е оказано.

3. Значими счетоводни политики

(а) Сделки в чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба, или отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, които се признават в друг всеобхватен доход (ако има такива).

(б) Нематериални активи

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвиши възстановимата им стойност. Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на нематериалните активи се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само, когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генеририани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(б) Нематериални активи (Продължение)

Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

	годишна аморт. норма в %
• Софтуер	33.3

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

(в) Инвестиции

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, която представлява:

- справедливата стойност на възнаграждението, което е платено за придобиване на дялове и/или
- стойността на внесения паричен дружествен дял и/или
- стойността на апортirаните дялове срещу издадените акции, която стойност е определена от назначени от съда оценители, вкл. преките разходи по придобиването на инвестицията, намалена със загубите от обезценка.

Тези инвестиции не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции.

Притежаваните от Дружеството инвестиции подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия и индикатори за обезценка, същата се изчислява като разлика при съпоставянето на балансовата стойност спрямо възстановимата стойност на инвестицията и тя се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се признава в отчета за всеобхватния доход.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях, на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

(г) Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на дължника .

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9. Очакваната кредитна загуба от вземанията се представя в „Обезценка на активи“ в отчета за всеобхватния доход.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(д) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици се представят брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се представя на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството.

(е) Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно като финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

(е) Финансови инструменти (Продължение)

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двесте.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания и заеми към свързани лица.

Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (дългови или капиталови инструменти)

Дружеството няма такива активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива активи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(e) Финансови инструменти (Продължение)

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Очаквана кредитна загуба от финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани и трети лица и паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага „тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Очакваните кредитни загуби се признават на две фази:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във фаза 2.

Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив (очаквани кредитни загуби за целия живот на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастващ кредитен риск“.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индицира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, активите по договори с клиенти и лизингови вземания дружеството прилага опростен подход за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски и други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(e) Финансови инструменти (Продължение)

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива пасиви.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквите и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив ще бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход .

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден рисък, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способи в хода на (кумулативно):

- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)
(e) Финансови инструменти (Продължение)

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на паричните средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства, че е обезценен. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от дължника, преструктуриране на задължението към Дружеството при условия, които Дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че дължник ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на дължник, икономически условия, които водят до неизпълнения или изчезването на активен пазар за дадена ценна книга.

Дружеството взима предвид доказателства за обезценка на кредити и вземания както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Всички индивидуално значими вземания се проверяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими кредити и вземания, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Кредитите и вземанията, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка като са групирани заедно вземания със сходни характеристики на риска.

При проверката на колективно ниво за обезценка, Дружеството използва историческите тенденции на вероятността за неизпълнение на задълженията, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, коригирани с преценката на ръководството дали сегашните икономически и кредитни условия са такива, че има вероятност реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предполагаемите на базата на историческите тенденции.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка намаляваща кредитите и вземанията. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през печалби и загуби.

(ж) Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансовото състояние се представят по цена на придобиване, която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност.

(з) Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представлят първоначално по цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представлят в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, свързани с тези заеми.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(3) Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси (продължение)

Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови приходи или разходи през периода на амортизация.

Приходите от лихви се признават в съответствие с фазата, в която е класифициран съответният заем или друго вземане по предоставен финансов ресурс на база метода на ефективния лихвен процент.

(и) Приходи

Обичайните приходи на дружеството са от дивиденти.

Приходите от дивиденти се признават в текущата печалба или загуба на датата, когато дружеството придобие правото да получи плащането, в резултат на взето решение за разпределение на натрупаните печалби в дъщерните дружества.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице, когато:

- Страните са одобрили договора;
- Правата на всяка една от страните могат да се идентифицират;
- Условията за плащане могат да се идентифицират;

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени и дружеството изпълни задълженията си за изпълнение. При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един. Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента.

(й) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания и нетна печалба от курсови разлики.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчет за всеобхватния доход.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи във фаза 1 и 2. За финансови активи във фаза 3 приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с очаквани кредитни загуби).

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи, или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(к) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(л) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, относящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Текущите данъчни задължения включват също всяко данъчно задължение възникващо от декларирането на дивиденти.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, използвани за целите на изготвянето на финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и намаляеми временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишни опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода когато такова определяне бъде направено.

(м) Ключови приблизителни оценки и предположения

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), е област, която изисква използването на съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и дължници (например, вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като:

- определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;
- избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(м) Ключови приблизителни оценки и предположения (Продължение)

в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби;

г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Приблизителни оценки при признаване на приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. Въпреки несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, Дружеството не очаква да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и resp. отчетените разходи и приходи.

Полезен живот на дълготрайни активи – Дружеството преглежда определения полезен живот на амортизируемите дълготрайни активи на края на всеки отчетен период.

Признаване на данъчни активи - При признаването на отсрочените данъчни активи се оценява вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите Дружеството да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби.

Обезценка на инвестиции – Инвестициите в дъщерни предприятия се оценяват по себестойност. Към края на всеки отчетен период ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на инвестициите в дялове и дъщерни дружества. Ръководството не е установило индикации за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества към 31.03.2019г.

(н) Нови стандарти и разяснения

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2019 г. Ефектите от прилагането на тези нови стандарти са както следва:

Стандарти, издадени от СМС/ КРМСФО и одобрени от ЕС, които все още не са влезли в сила и не са приложени по-рано:

Стандартите, издадени от СМС/КРМСФО, които все още не влезли в сила към датата на издаване на финансовите отчети и не са приложени по-рано, са изброени по-долу. Дружеството възnamерява да приеме тези стандарти, когато те влязат в сила.

КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъка върху доходите“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това разяснение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти” – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

**3. Значими счетоводни политики (Продължение)
(и) Нови стандарти и разяснения (Продължение)**

МСФО 16 Лизинг – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019). Дружеството ще приеме МСФО 16 от 1.1.2019г. и е избрало да приложи модифицирания метод за прилагане. МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, по подобие на отчитането на финансовия лизинг по МСС 17. Дружеството е прегледало и

анализирало всички лизингови споразумения, в светлината на изискванията на новия МСФО 16. Стандартът ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Ефектите от прилагане на МСФО 16 са очаква да са незначителни.

Изменения на МСС 19 „Доходи на наети лица“ - Изменение, съкращаване или уреждане на плана (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които още не са приети от ЕС:

По настоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021) – Ръководството не очаква прилагането на този стандарт да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези промени да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСФО 3 “Бизнес комбинации“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Дружеството очаква приемането на тези стандарти, изменения и разяснения да не окажат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното му прилагане.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

---

4. Нематериални активи

Нематериалните активи представляват програмни продукти.

<i>В хиляди лева</i>	Софтуер	Общо
Отчетна стойност		
Сaldo на 1 януари 2019	4	4
Придобити	-	-
Сaldo на 31 март 2019	<u>4</u>	<u>4</u>
Амортизация		
Сaldo на 1 януари 2019	(1)	(1)
Амортизация за периода	-	-
Сaldo на 31 март 2018	<u>(1)</u>	<u>(1)</u>
Балансова стойност		
Балансова стойност на 1 януари 2019	<u>3</u>	<u>3</u>
Балансова стойност на 31 март 2019	<u>3</u>	<u>3</u>

5. Инвестиции в дъщерни дружества

Към 31 март 2019 г. Дружеството притежава дялове в следните дружества:

Дружество	Държава	Участие – лева	Дял в капитала - %
Лора-2004 ЕООД	България	11 100	100
Жюлив ЕООД	България	16 200	100
Милениум 2000 ЕООД	България	35 700	100
Градус-1 ЕООД	България	149 760	100
Градус-98 АД	България	52 200	99,94
Общо:		264 960	

Градус-1 ЕООД притежава 96% от капитала на Градус-3 АД, което е и ефективното участие на Градус АД в Градус-3 АД.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

---

6. Отсрочени данъчни активи

Признатите отсрочени данъчни активи се дължат на следните позиции:

	Активи		Пасиви		Нетно	
	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2019	31.12.2018
<i>В хиляди лева</i>						
Данъчна загуба	50	50	-	-	50	50
Доходи на физически лица		2	-	-	2	2
Провизия за очаквани кредитни загуби	1	1	-	-	1	1
Нетни данъчни активи	53	53	-	-	53	53

Движение във временните разлики през периода 01.01.2019 – 31.03.2019

В хиляди лева

	Баланс	Pечалби и загуби	Баланс
		31.12.2018	
Данъчна загуба	50	-	50
Доходи на физически лица	2	-	2
Провизия за очаквани кредитни загуби	1	-	1
Общо:	53	-	53

7. Пари и парични еквиваленти

В хиляди лева

	2019	2018
Парични средства на каса	1	1
Парични средства по разплащателни сметки	9 508	3 144
Общо парични средства и парични еквиваленти	9 509	3 145

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти като незначителни. Дружеството не е начислявало очаквана кредитна загуба за паричните средства и парични еквиваленти.

8. Собствен капитал

Основен капитал

Основният капитал се състои от:

	Брой акции с право на глас	Брой акции без право на глас	Стойност в хил. лева
Към 31 декември 2018г.	243 608 710	-	243 609

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

Към 31 декември 2019г.

243 608 710

243 609

Общият брой на акциите към 31.03.2019г. е 243 608 710 с номинална стойност 1 лев всяка. Основният капитал е изцяло внесен.

Акционери на „Градус“ АД към 31 март 2019г. са както следва:

Дружество	Брой акции с право на глас	Брой акции без право на глас	% Акционерен дял
Иван Ангелов Ангелов	99 195 645	-	40,72
Лука Ангелов Ангелов	99 195 645	-	40,72
Юридически лица	38 225 910	-	15,69
Индивидуални акционери	6 991 510	-	2,87
Общо:	243 608 710	-	100,00

Собствен капитал

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Основен капитал	243 609	243 609
Премиен резерв	62 287	62 287
Натрупана печалба / (загуба)	26 811	26 700
Общо собствен капитал	332 707	332 596

Основният капитал е представен по номинална стойност на издадените и платени акции. Постъпленията над тяхната номинална стойност се отчетат като премийни резерви.

9. Задължения за данъци

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Данък върху разходите	-	1
Задължения за ДОД	3	3
ДДС	12	-
Общо	15	4

10. Задължения към персонала и за социално осигуряване

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Задължения към персонала	29	29
Задължения по социално осигуряване	2	2
Общо	31	31

11. Приходите от предоставени услуги са в размер на 60 хил. лева (за пер. 01.03.2018-31.03.2018 – 0)

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Консултантски дейности	-	26
Разходи за одит	1	27
Разходи за маркетинг и реклама	-	2
Преводачески услуги	1	1
Абонаментни такси	3	-
Общо	5	56

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

13. Разходи за персонала

В хиляди лева

	2019	2018
Разходи за текущи възнаграждения	98	89
Разходи за осигуровки	5	3
Общо	103	91

14. Други разходи за дейността

В хиляди лева

	2019	2018
Разходи за командировки	1	1

15. Финансови приходи

В хиляди лева

	2019	2018
Приходи от лихви по предоставени заеми	161	-
Общо	161	-

16. Финансови инструменти

Категории финансови инструменти:

Финансови активи по амортизирана стойност	31.03.2019	31.12.2018
<i>В хиляди лева</i>		
Вземания от свързани лица	5 282	9 081
Вземания по предоставени заеми на свързани лица	52 937	55 389
Пари и парични еквиваленти	9 509	3 145
Общо:	67 728	67 615

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риски), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо съгласно политиката, определена от управителя. Управлятелят е разработил основните принципи на общото управление на финансния рисък, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

16. Финансови инструменти (Продължение)

Кредитен рисък

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки и вземания по предоставени заеми.

Кредитен е рисъкът, при който контрагентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по кредитните вземания.

Предоставени заеми и финансови гаранции

Дружеството измерва кредитния рисък на предоставените заеми към свързани лица като използва вероятността за неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD). За определяне на кредитния рисък ръководството на дружеството използва вътрешни оценки, които отразяват вероятността от неизпълнение за отделни контрагенти. Дейността, финансовото състояние на заемополучателя и стойността на полученото обезпечение се включва в оценката на риска.

Дружеството счита, че даден финансов инструмент е претърпял значително увеличение на кредитния рисък (преместване от фаза 1 във фаза 2), когато са изпълнени един или повече от следните количествени или качествени критерии:

- Заемополучателят е в просрочие над 60 дни;
- Значителни неблагоприятни промени в бизнес, финансови и икономически условия, в които кредитополучателят оперира;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на кредитополучателя;

Критериите, използвани за определяне на значително нарастващо на кредитния рисък, се наблюдават и преразглеждат периодично.

Дружеството определя финансов инструмент в неизпълнение и с кредитна загуба (преместване от фаза 1 или 2 във фаза 3), когато отговаря на един или повече от следните критерии :

- Заемополучателят е с просрочие над 90 дни;
- Заемополучателят има значителни финансови затруднения;
- Заемополучателят е в процедура по несъстоятелност/ликвидация.

Изчисление на очакваните кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби са изчислени чрез дисконтиране на получената стойност от произведението на: вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD), определена както следва:

- PD представя вероятността заемополучателят да не изпълни финансовото си задължение или през следващите 12 месеца, или през целия живот на финансния актив;
- EAD е сумата, която е дължима на дружеството в момента на неизпълнението;
- LGD представлява очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение. Стойността на LGD е намалена с частта от финансия актив, който е застрахован.

Дисконтовият процент, използван при изчисляването на очакваната кредитна загуба (ECL), е първоначалният ефективен лихвен процент по инструмента.

**ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019**

---

16. Финансови инструменти (Продължение)
Кредитен риск (Продължение)

При определянето на 12-месечните и за целия живот на инструмента PD, EAD и LGD е използвана и прогнозна информация. Ръководството на дружеството е извършило исторически анализ и е идентифицирало основните икономически променливи, влияещи върху кредитния риск и очакваните кредитни загуби.

Очакваните кредитни загуби на дадени заеми, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

Валутен риск

Към момента този риск е минимален, тъй като Дружеството няма сделки във валути различни от българският лев.

Ликвиден риск

Ликвидният рисък се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства. Дружеството не изпитва недостиг на парични средства.

Лихвен риск

Дружеството няма лихвоносни финансови пасиви към 31.03.2019г.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност. Притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви са основно краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя в съответствие с методологията за оценяване, съответстваща на ниво 3 съгласно йерархията на справедливите стойности.

Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

Справедливите стойности на финансови активи и пасиви, заедно с балансовите стойности включени в отчета за финансово състояние са както следва:

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

<i>В хиляди лева</i>	31.03.2019		31.12.2018	
	Балансова стойност	Справедлива стойност	Балансова стойност	Справедлива стойност
Вземания от свързани лица	5 282	5 282	9 081	9 081
Вземания по предоставени заеми на свързани лица	52 937	52 937	55 389	55 389
Пари и парични еквиваленти	9 509	9 509	3 145	3 145
Общо активи отчитани по амортизирана стойност	67 728	67 728	67 615	67 615

17. Сделки със свързани лица

Идентифициране на свързаните лица

За целта на изготвянето на настоящият финансов отчет собствениците, дружествата под тяхен контрол, служителите на ръководни постове (ключов управленски персонал), както и близки членове на техните семейства, включително и дружества, контролирани от тях се третират като свързани лица, а именно:

Свързани лица:	Свързаност
Лука Ангелов Ангелов	Собственик на капитала
Иван Ангелов Ангелов	Собственик на капитала
, „Градус-1 ЕООД“	Дружество под общ контрол
, „Градус-3“АД	Дружество под общ контрол
, „Милениум 2000“ЕООД	Дружество под общ контрол
, „Градус-98“АД	Дружество под общ контрол
, „Жюлиев“ЕООД	Дружество под общ контрол
, „Лора-2004“ЕООД	Дружество под общ контрол
, „Енерджи-2“ ООД (Предишно Градус-2 ООД)	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „АгроИнвест-7“ ООД (Предишно Градус-7 ООД)	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Мирена“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Голд Агро-2005“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Аязмо“АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Мариета“ЕООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Търговски дом“ЕООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Волф“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Бисер Олива“АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
ЕТ,,Градус-Иван Ангелов-55“	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Екуити Инвест-1“АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Екуити Инвест-2“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „М.О.Стара Загора“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Бисер Дистрибушън“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Загора Ойл“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Авто Спа Център“	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
, „Ел Джи Ауто“ООД	Свързаност чрез лице, член на СД

Транзакции с ключов ръководен персонал

Начислените възнаграждения на ключовия управленски персонал са текущи и са в размер на 98 хил. лева (за периода към 31.03.2018г. - 89 хил. лева)

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.03.2019

Извършените сделки между Градус АД и свързаните дружествата към 31 март 2019г. са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Вид сделка	Стойност на сделката към 31.03.2019	Общо вземания 31 март 2019
Свързани лица с Градус АД			
, „Градус-1“ ЕООД	Услуга	12	12
, „Градус-1“ ЕООД	Предоставени заеми	-	19 200
, „Градус-1“ ЕООД	Начислени лихви	58	17
, „Градус-3“ АД	Услуга	12	12
, „Градус-3“ АД	Предоставени заеми	-	17 700
, „Градус-3“ АД	Начислени лихви	56	16
, „Милениум 2000“ ЕООД	Услуга	12	12
, „Милениум 2000“ ЕООД	Предоставени заеми		5 000
, „Милениум 2000“ ЕООД	Начислени лихви	33	10
, „Лора-2004“ ЕООД	Услуга	12	12
, „Лора-2004“ ЕООД	Предоставени заеми		11 000
, „Лора-2004“ ЕООД	Начислени лихви	15	4
, „Градус-98“ АД	Услуга	12	12
, „Жюлив“ ЕООД	Услуга	12	12
Провизия за очаквани кредитни загуби		(11)	
Общо вземания от предоставени услуги и заеми			53 008
, „Градус-1“ ЕООД	Дивиденти	-	500
, „Милениум 2000“ ЕООД	Дивиденти	-	4 700
Общо вземания от дивиденти			5 200
Други			11
Общо вземания от свързани лица			58 219

Извършените сделки между Градус АД и свързаните дружествата към 31 март 2018г. са както следва:

За периода 01.01.2018 – 31.03.2018 няма сделки между Градус АД и свързаните дружества

18. Събития след отчетната дата

Няма настъпили събития след датата на баланса, които да изискват оповестяване в настоящия индивидуален финансов отчет.